

אור לארבעה עשר

## פרק ראשון פסחים

יפ.

עין משפט  
נר מצוה

**קבא** א מיי פ"ח מהל' אבות הטומאה הלכה ד: **קבב** ב ג מיי פ"ח מהלכות הטומאה אבות הטומאה הלכה ז: ד (מיי פ"ח מהל' טומאת אוכלין הל' ט:): **קבג** א מיי פ"ח מהל' טומאת אוכלין הלכה ח: **קבד** ו מיי פ"ח מהל' אבות הטומאה הלכה ו:

## רבינו חננאל

בטמא בכלל טמא לא יאכל, בטמא  
 לא נאמר אלא כל טמא,  
 ואילו נאמר בטמא היתר  
 ואמר זה טמא ראשון, למה  
 נאמר כל טמא להוסיף  
 וזה טמא אחר זה טמא שני  
 וכתוב לא יאכל הנגע  
 וזה הטמא. ומה נאמר  
 רביעי מן התורה רביעי  
 וזה חומר באדרבן מן  
 המפורש כפרים שבו  
 רביעי. ואי ס"ד דר'  
 יוסי סבר לה כר' עקיבא  
 דאית לה שלישי בחולין,  
 רביעי בתרומה  
 וחמישי בקדש, אלא מעלה  
 לכלל אחד ואחד נתיי  
 מבאין למנוי דר' וסו  
 ליה את דר' ע', וסו  
 ואשכחין בהדיא במסכת  
 סוטה דר' יוסי סבר א"ר שני  
 שלשי בחולין, ור'  
 עקיבא דאמר י"ח ליה את דר'  
 ושספסול בתרומה וי"ח דין  
 שיעשה רביעי בקדש, ור'  
 יוסי סבר בחולין, כ"ר דאית  
 ליה לר' עקיבא שני עושה  
 שלשי בחולין כמפורש  
 בתורת כהנים, וסו כמילשי  
 שיעשה רביעי בתרומה,  
 ור' יוסי לומר דר' עקיבא אלא  
 דר' יוסי ליה את דר' סבר  
 דאית, אלא מרלא אשכחן  
 דהני הכי, וסו  
 דאפילו ר' עקיבא ליה  
 ליה רביעי בתרומה ואלו  
 שלשי בחולין, ור' יוסי  
 ליה את דר' סו ליה ר' יוסי  
 ומתנחין כר' וזה  
 סו. ויקום ויסימור. ור'  
 ר' נתנא ואשכח ור'  
 נתנא במס' תגיגה הכל  
 שפסול בשבחו לקדש  
 ואלו ר' לתרומה, הרביעי  
 פסול להושיע  
 ואמרין מעדרתו  
 ר' עקיבא נשנית  
 ונתן ור'

[illegible]

נִרְתַּנִּי נָמִי רַבִּיעִי בְּתַרְוֹמָה. וְהִיא דְּהוּה מֵאֵל לִמְמַר<sup>א</sup> אִי סָבַר לֵא  
כִּרְעֵה אַמְאִי אִלְטֶרְקִין לְאִתּוּי בָּקָל וְסוּמֶר רַבִּיעִי בְּקוּדֶשׁ  
מִמַּמְסוּסֶר כְּפּוּרִים<sup>ב</sup> מְנּוּפִיֶּה דְקָדָשׁ שְׁמַעִינָן לִיה כִּיּוֹן דְּשִׁלְשִׁי טַמְאָה בְּחֻלִּין  
קִקְרִי כֵאֵן וְהַבְּשֶׁר אֲשֶׁר יִגַּע בְּכָל טַמְאָה וְגו' כִּי הִיכִי דִלְרִשִׁין הַשְׁמָא  
לַעֲנִין שְׁלִישִׁי: **ל** יִשְׁתַּמֵּיט תְּנָא וְלִיתָנִי  
וְלִיתָנִי בְּרִיעִי בְּתַרְוֹמָה וְחִמְשִׁי בְּקוּדֶשׁ.  
פִּיֶּה דְלִמְד' טוּמְאָה מַשְׁקֵין לַטַּמְאָה  
אַחֲרִים דְּרִבְנִין לֹא מַשְׁכַּחַת רַבִּיעִי  
בְּקוּדֶשׁ אֲלֵא מִדְּרַבְּנָן וְעַל יְדֵי עֲזִים  
וְלְבֹנֶה מַשְׁכַּחַת לֵה סְפִיר<sup>ג</sup> דְּכַפִּי לַעֲלִיל  
וְרַל דְּמִצְעִיטָא לִיה אִי מִהֵינן חִיבַת  
הַקּוּדֶשׁ לְמִימֵי זֵיה רִאשׁוֹן וְשֵׁנִי יִסְבּוֹר  
לְאוּכַל מִטַּמְאָה אוּכַל וְמֵה שְׁפִיֶּה  
מִדְּקַתִּי לֵה גְבִי מַעֲלוֹת בְּפֶרֶק סוּמֶר  
בְּקוּדֶשׁ (חֲגִיגָה כ: וַסֵּס) אִם כֵּן דְּרַבְּנִין  
הִיא אֵין נִרְאֵה לְרַבִּי<sup>ד</sup> דְּלֹא אֲוֹקֵמָה  
כִּרְעֵה וְאִיהוּ דְרִישׁ יְטַמֵּא יְטַמֵּא ע"כ  
רַבִּיעִי בְּקוּדֶשׁ לְאוּרִייתָא דְקָרִי כֵאֵן  
וְהַבְּשֶׁר אֲשֶׁר יִגַּע וְגו' וְזִירוּף נָמִי  
לְאוּרִייתָא לְרַבִּי חֲנִין<sup>ה</sup> וְהֵא דְלִאֲמַר  
חֲגִיגָה (שֵׁס כ"א): מַשֵּׁן מַעֲלוֹת  
אַחֲרֹנוֹת לִית לְהוּ דְרַשָּׁא טוּמְאָה  
לְאוּרִייתָא בְּרִיעִי מִנְחָל לֹא גֵרֶם  
לְאוּרִייתָא וְאִפִּילוּ אִי גֵרֶם לִיה ה"פ  
לִית לְהוּ דְרַשָּׁא טוּמְאָה לְאוּרִייתָא  
שֶׁלֹּא הִיא לְכַתּוּב לְטַמְאָה לְפִי שְׁהָן  
רְחוּקִין מִן הַטּוּמְאָה דְמֵן הַדִּין הִיא  
לְהַסֵּה לְהִיּוֹת טְהוֹרִים<sup>ו</sup> וְעוֹד פִּיֶּה דְמֵאֵן  
לְלֹא דְרִישׁ יְטַמֵּא יְטַמֵּא נִקְפָּא לִיה  
לְאוּכַל מִטַּמְאָה אַחֲרִים מִדְּאִילְטֶרְקִין  
טַמְאָה הוּא לְמַעֲטוּי שְׁאִין טוּמְאָה עוֹשֶׂה  
כִּיּוֹלָה זֵה אֲוִרִי הַיְחִיט לְלֹאזִי וְלִרְבִּי  
אֵלֶּה בְּרִי אֲהֵבָה אֲבָל לְרַבִּינָא דְלִאֲמַר

מקרא מלא דבר הכתוב דילמא אתא הוא לקדשים דה"א עושין כיוצא בזה מוהבשר אשר יגע בכל טמא: **אלמא** קסבר צירוף דרבנן. יט פ"י מרש"י שמפרש דייקא לר"ע לצירוף דרבנן דמלאוריית' אין טומאה לנבזה וגמלים דהא לאו אוכל וניהו דמעלה דרבנן היא טומה שמקבלין טומאה וצ"י כל שעה (לקמן לה) קרי לה מעלה ואין לה ראי' דהתם נמי קרי לה מעלה להביא כפרתו אוכל בקדשים דה"א על גב דהוי דלאורייתא כדריש בפרק הערל (יבמות עד:) ועוד דכדנדיא מוכח בפרק שני דחולין (דף י"ז:) הובשער לרבות עלים ולנבזה לאו אסתמכה היא לדמוכה כמיהא דחיתת הקודש ממכשר דלאורייתא" ונראה לר"י כמו שהוגה צ"י דייקא לצירוף דרבנן מהא דקמני רישא על אפר חטאת שאס' נגע טמא במקלט טימא את כולו וזהו מדרבנן שאפר חטאת אינו קודש אלא חול' וקמני הוסיף ר"ע משמע דהוי דרבנן כמו רישא: **ש"אין** **טומאת ידים במקדש**. תימא לר"י אמאי היה להם להיות טמא" הא אין בזה היסח הדעת ואי משום דאמר צ"י בתרא דחגיגה (דף כד.) וטס' כל הפוסל התרומה מטמא ידים להיות טמא א"כ מאי קא פריך תרייהו זו ביום גזרו והא הנהו ידים שפוסלות התרומה איירי בטמא

מכלל דמטמא אחרים וכ"ת טמא הוא הרי הוא טמא ואינו מטמא  
ל אחרים. ואי קשיא הואיל ומשקין לא מטמאי אחריו לרבי יוסי  
לנעמיה והדר קושין לדוכתה אמאי אינה היא המדה מדה ומדה היא  
ג' ד' יוסי אליבא דר"ע אוקימנא דדריש יטמא טמא דהא מהא  
משקין והא דאמר לא ק"ל צהריא דאוכלין דר"ע אמרן לענין טומאה  
קא ומשקה אוכל ואי אפשר להעמידו מפני כמה תשובות ומיהו לר"מ  
לה רביעי אכלא מדרבנן: ואנן אהכי נספחון. משום דלא ששכחן את  
חמישי: הכלי מוצק מה צבטונו. עריבה ארובה ובה אוכלי קודש  
אחד ויכלי לא נגע ואוכל אין מטמא כלי אפי' מדרבנן ואפי' האוכלין  
ע"י. צבטות: לבונה וגחלים. אע"ג דלאו אוכלין נינהו חיצת הקודש  
מוצק כלי מה צבטונו דאי משום דנגעי אהדידי נהי דגחלת שנגע בה  
עד ק' ומאותו עדות נשנית משנה זו דהכלי מוצק וקמי' צבטיא  
ע"י לא אלאמא לית ליה לר"ע ק"ו דר' יוסי. כלשון אחר שמעתי יורד  
י' נפשה היא. מדא"ר יוחנן מעדותו של ר"ע נשנית אלאמא קסבר  
א' מדרבנן מעדותו של ר"ע שמה מדרבנן הוא דגחלים ולבונה לאו בני  
צבטות עינים ולבונה אמרי' צבט שמה (למן לה) דעמלה מדרבנן בני  
א' סנ' הסא. צבטיות ועל המטח העיר עם שער עריות שאם  
צבט טמא ולקמיה [ע"פ] מפרש האי מחט מאי טומאה הוה ביה: וזינו.

**זכות**

ויוסי להא דתני אבא שאול טבול יום תחילה לקודש לטמא שניים ולפסול אחד הא אסיקנא דר' שאול]. תנן התם במס' עדיות פ"ב. ועל המחט שנמצאת בכשר שהסכים וה שלא גזרו על הידים טומאה במקדש, וכינוי שאין טומאת ידים במקדש.

וְכֵן תִּמְאָה מִי לֹא תִשְׁמַע נְמִי דְּהִי גִנֵּעַ בְּשֵׁנִי. דְּהֵא שְׁנֵי נִקְרָא תִּמְאָה כַּל  
 בְּשֵׁר בְּתוֹרָה יִטְמָא. וְהַשְׁמָא דְּשַׁעֲטִין לִיה לְרִי יוֹסִי שְׁלִישִׁי לְתוֹרָה וְלֹא  
 יִבְדִּיעַ וּרְבִיעִי לְקוֹדֶשׁ וְלֹא חֲמִישִׁי עַל כְּרַחֲךָ לִית לִיה שְׁנֵי עוֹשָׂה שְׁלִישִׁי  
 חֹזֵק וְלֹא דְרִישׁ יִטְמָא יִטְמָא דְּהִי אִית לִיה לִימִיתָה לְרַבִּיעִי בְּתוֹרָה וְלֹא  
 יִקְרִי: וְהַשְׁמָא יוֹסִי וְהֵא עֲבוּל דִּי  
 מִתּוֹתָר בְּחֻלִּין פְּסוּל בְּתוֹרָה שְׁלִישִׁי  
 וְהַשְׁמָא בְּחֻלִּין אִין דִּין שִׁיעָה רְבִיעִי  
 בְּתוֹרָה וְדִין לִיכֵּן לְתוֹמָר דְּלִאִכֵּי  
 וְהַשְׁמָא בְּחֻלִּין אִין דִּין שִׁיעָה רְבִיעִי  
 בְּתוֹרָה וְדִין לִיכֵּן לְתוֹמָר דְּלִאִכֵּי

## מסורת הש"ס

(א) חגיגה כ: [מנחות כד.]  
(ב) "ל' דמקן" (ג) חגיגה  
כב: יומא מח. עידות פ"ח  
מ"א, (ד) [חגיגה שס,  
(ה) [נדרות פ"ב משנה ג],  
(ו) [ויקרא י"א] (ז) [וע"ע  
'תוס' וצמים כג: ד"ה וזה  
תוס' וצמים כ"ה ד"ה וזה  
תוס' וצמים כ"ה ד"ה  
י"א ותוס' חולין לה. ד"ה  
אין לך]

תורה אור השלם

1. בַּף אֶחָת עֲשָׂרָה זָהָב  
מִלֵּאָה קִטְרֶת:  
בַּמְדָּבָר ז' יד

## גליון הש"ס

גמ' כל מה שבבבא אחת.  
ע"י חולין לו ע"א תוס' ד"ה  
צרף:

## מוסף רש"י

יום במקצתן פסל א"י  
לא שלישי אין רבי  
צירוף דרבנן ופליגין  
צירוף דאורייתא שגני  
זהב מלאה קטרת ד'  
שבכף אחת ט' תנן התי  
בבשר שהסבין והייה  
טמא נמצאת בפרש  
עקיבא וזכינו שאין

טמא יטמא ורביעי בקודש נמי מוהבשר אשר יגע בכל טמא מ' לא עסקין דנגע בשלישי דהא לר"ע הואיל ודרשי יטמא יטמא אשכחן שלישי דאיקרי טמא ומשכחת לה דלמי קודש לידי רביעי הכי שזך טימא כלי וה"ל ראשון וכלי אוכל ואוכל משקה משקה אוכל דהא לר"ע טומאת משקין דאורייתא וחמישי בקודש לא מייתי בקי' ממחוסר כפורים דאיכא למיפך מה למחוסר כפורים שכן אב הטומאה ומציעא לן לר"מ ור"א דלמרו בדמיה למשקין שכן אב ממאין דבר אחר מן התורה ולרבי יוסי נמי דלוקומנא ליה ליהל ס"ל הכי משכחת קודש בא לידי רביעי וסוף כלי היו ראשון וכלי אוכל היו שני ואוכל משקה היו שלישי והאיך יבא לידי רביעי וי"ל דעל כרחיך לא משכחת לה אלא מדרבנן ותדע דתני לה גבי מעלות דחומר בקודש (סנהדרין כ:) דקיי"ל התם דכולהו מדרבנן ניניהו וחו ממחשבת מעלות האחרונות היא ואמר התם ה' אחרונות לית להו דררא יטומאה דאורייתא ובמשכחת סוטה נמי סוגיא דשמעאל דרבי יוסי ומדרבנן אלא ואוכל שלישי לר' יוסי בקודש דקאמר לעיל ולמדנו בשלישי בקודש מן התורה מהיכן קיבלה הואיל ואין משקה טמא אוכל על כרחיך מאוכל קיבלה וס"ל קיבלה עושה כיוצא בה בקדשים ואוכל דמטמא משקה כיון דלא דרשי יטמא יטמא לא ידענא מהיבא פקא להו אי לאו מהאי קרא וכי יותן מים על זרע וגו' ודרשינו הוא

## מוסף תוספות

[illegible]

פרושי מתני'. ד. אבל ודאי רביעי בקדש דאורייתא הוא. מ' הר"ן. ז. ונמשך' שאין הוסף טעם  
 זו צריך לכלי וגם אינו כלי שרת. ונח' רצינו דוד. דאי מקרא דר' חנין ליכא למילף מיניה אלא  
 דש' מזבח. ח. ואף אם יש טומאת ידיים במקדש. מ' רצינו דוד.